

Zpráva z neplánované zahraniční služební cesty do Itálie

Účel cesty: Zahájení výstavy „Sovrani nel giardino d'Europa. Pisa e i Lorena.“

Trvání cesty: 19. – 22. 9. 2008

Zprávu podává: PhDr. Eva Gregorovičová
Odborná archivářka Národního archivu

Ředitelka Národního archivu: PhDr. Eva Drašarová, CSc.

Datum vyhotovení: 9. 10. 2008

Dne 19. 9. 2008 jsem odletěla na neplánovanou zahraniční služební cestu do Pisy v Itálii, abych se tam následujícího dne v sobotu 20. září zúčastnila slavnostního otevření výstavy „Sovrani nel giardino d'Europa. Pisa e i Lorena.“, na kterou Národní archiv v Praze po dlouholeté přípravě zapůjčil 21 vzácných archiválií z Rodinného archivu toskánských Habsburků. Byla jsem tam pozvána jako člen vědeckého výboru výstavy. Náklady na cestu a ubytování hradila italská strana.

Po svém příletu v pátek odpoledne jsem šla spolu s kolegou PhDr. Petrem Příbylem PhD. z Národní galerie v Praze zkontrolovat adjustaci našich zapůjčených exponátů ve výstavních prostorách Královského paláce v Pise, kde se výstava, která zde bude otevřena až do 14. 12. 2008, koná. Technické parametry námi požadované a podpisem smlouvy ze strany pořadatelů garantované, včetně adjustace, byly v naprostém pořádku. Při této příležitosti jsem se setkala s kurátorem výstavy prof. Romanem Paolem Coppinim, architektem výstavy ing. Alesandrem Sonettim, sekretářkou zajišťující organizačně celou akce pí. Jenny Jay Del Chioa a s dalšími spolupracovníky podílejícími se na instalaci. Po té na pracovní večeři jsme probírali poslední detaily výstavy a sobotní vernisáže.

V sobotu odpoledne byla za účasti oficiálních představitelů regionální správy, starosty města, vedoucího odboru kultury a ředitelky muzea Královského paláce a víc jak 200 hostů otevřena expozice zachycující vztah Pisy a Pisánska a představitelů toskánské větve habsbursko – lotrinského rodu vládoucího v Toskánském velkovévodství v letech 1737 – 1859. Národní archiv byl zařazen mezi pořadatelské instituce a svou zápůjčkou projektu ústavy z roku 1787, plány a mapami území pomohl zásadně k realizaci expozičního záměru. Na výstavu zapůjčily exponáty z Prahy za přispění dr. Gregorovičové při vyhledávání vhodných exponátů také ještě Národní galerie, Národní knihovna a Pražská konzervatoř. Z italských institucí zapůjčily dokumenty, obrazy, sochy a trojrozměrné předměty Státní archiv ve Florencii, Státní archiv v Pise a Královské muzeum v Pise. Vzácné artefakty poskytl i soukromé osoby ze svých sbírek.

K výstavě byl vydán obsáhlý katalog, kam NA poskytl k publikování digitální kopie všech zapůjčovaných exponátů a také vzácných dopisů egyptologů Champolliona a Roselliniho, které jsou uloženy v RAT. Dr. Gregorovičová napsala obsáhlou stať o písemnostech rodinného archivu ve vztahu k danému teritoriu a ideovému záměru výstavy.

Výstavu si lze prohlédnout v digitální podobě na webových stránkách www.pisailorena.it.

V neděli 21. září nás s kolegou Příbylem doprovodil prof. Aurelio Pellegrini, bývalý vedoucí odboru kultury magistrátu města Pisy, který v roce 2003 začal s iniciativou konání výstavy, a po celou dobu příprav se na organizaci expozice aktivně podílel, na prohlídku kartouzy Calci nacházející se nedaleko Pisy, abychom si prohlédli místa, kde pobývali toskánské Habsburkové při svých cestách po Pisánsku. Prof. Pellegrini je navíc dlouholetý badatel, který připravuje k vydání knihu o toskánském velkovévodovi Leopoldovi II., jež je postavena na dokumentech z RAT. Navíc jsme navštívili světoznámé lázně Bagni di Pisa, jejichž plány jsou mimo jiné také uloženy v RAT.

V pondělí dne 22. září v poledne jsem odletěla zpět do Prahy, kde jsou neplánovanou služební cestu zakončila.

Tato akce byla vlastně dalším výstavním počinem Národního archivu na italské půdě. Připomeňme si tu neméně úspěšnou výstavu map a plánů z RAT v roce 1991 ve Státním archivu ve Florencii, nebo výstavu dokumentů, map a plánů k Siensku uspořádanou v roce 1997 v Sieně a či biografickou výstavu o životě a díle arcivévody Ludvíka Salvátora Toskánského instalovanou výhradně z dokumentů z RAT na Liparech na jaře v roce 1997. Zapůjčené exponáty z NA a spolupráce naší instituce s italskými pořadateli byla všemi odpovědnými pracovníky vysoce hodnocena a pozitivní odezvu měly i vystavené exponáty ze strany návštěvníků, kteří mohli mnohdy poprvé vidět vzácná kartografická díla toskánského a

pisánského území, která jsou uložena mimo Itálii. Stejně tak ohromil i rukopis návrhu ústavy, kterou chtěl celé desetiletí před vypuknutím Francouzské revoluce dát Toskánskému velkovévodství habsburský panovník velkovévoda Petr Leopold, naší veřejnosti známý jako osvícenský reformátor Leopold II. Jsem přesvědčena, že i přes značnou časovou náročnost spojenou s výběrem dokumentů z RAT, náročnou restaurátorskou přípravou a s problémy s organizací zápůjčky, se podařilo Národnímu archivu naprosto dokonale reprezentovat profesionalitu naší národní archivní instituce, která byla v Pise vysoce oceněna. Proto bych napříště doporučovala pokračovat v úzké spolupráci s univerzitními a archivními kruhy v Itálii při dalších obdobných akcích, které představují pro zahraniční partnery vysokou profesní, vědeckou i kulturní úroveň naší archivní práce a reprezentují naši péči o národní archivní bohatství.